

1. Dienstverlening aan Leeskringen

Ter ondersteuning van het openbare bibliotheekwerk heeft de OBD een collectie voor leeskringen. De collectie bestaat uit literaire romans en gedichtenbundels. De leeskringcollectie wordt actueel gehouden door jaarlijks titels uit de leeskringcollectie te saneren en [nieuwe titels](#) aan te schaffen.

Ruim 300 titels kunnen in veelvoud geleend worden; minimaal 5 exemplaren per titel en maximaal 10 exemplaren per titel. Een documentatiemap of recensiemap wordt meegeleverd. De leentermijn is vier weken. Reserveringen kunnen ver vooruit geplaatst worden. Afrekening vindt 1x per jaar plaats, aan het einde van het leesseizoen (maart/april).

Daarnaast worden elk seizoen cursussen en boekbesprekingen georganiseerd.

[Bestelformulier Leeskringen](#)

Bestelnummer: BW 6.5

Contactpersonen: Jeannette Hofman

Reserveringen: Willie Koerhuis-Kok

2. Handleiding leeskringen

Inleiding

De belangstelling voor het lezen en bespreken van boeken in groepsverband zit de laatste jaren duidelijk in de lift. Regelmatig melden zich bij de Overijsselse Bibliotheek Dienst nieuwe leeskringen aan die gebruik willen maken van de leeskringcollectie. Daarbij is ook de vraag naar informatie over leeskringen toegenomen.

Deze handleiding is bedoeld om handvatten aan te bieden om het ontstaan van nieuwe leeskringen te stimuleren en om bestaande leeskringen te ondersteunen.

Voor mensen die in een leeskring willen gaan lezen is het op de eerste plaats belangrijk om te weten welke mogelijkheden er in Overijssel zijn om lid van een bestaande leeskring te worden.

Bij het oprichten van een leeskring moeten er allerlei praktische zaken geregeld worden, zoals het vinden van een gespreksleider, de locatie, de boekenkeuze en de financiën.

Het leiden van een leeskring gebeurt door een gespreksleider. Deze zorgt ervoor dat zoveel mogelijk aspecten van het boek besproken worden en dat het gesprek in goede banen wordt geleid.

In het hoofdstuk "Ondersteuning van de Overijsselse Bibliotheek Dienst" tenslotte is aangegeven op welke wijze de dienstverlening van de OBD aan leeskringen is georganiseerd. Vervolgens worden enkele door de OBD georganiseerde activiteiten op het gebied van literatuur vermeld.

De handleiding wordt afgesloten met adressen van organisaties en instellingen in Overijssel die actief zijn op het gebied van literatuur. Tevens zijn relevante internetadressen opgenomen.

Leeskringen in Overijssel

Wat begon met de Nederlandse Bond van Plattelandsvrouwen groeide uit tot een dienstverlening aan vele verschillende soorten leeskringen.

Globaal zijn dat de volgende categorieën:

Institutionele leeskringen

Dit zijn leeskringen die voortgekomen zijn uit een instelling, organisatie of vereniging.

Kenmerkend voor de meeste van deze leeskringen is dat veel centraal (op provinciaal en landelijk niveau) geregeld wordt, zoals: keuze van de boeken, documentatie, publiciteit en de voorbereiding van de gespreksleiding.

De volgende organisaties zijn in Overijssel actief op het gebied van leeskringen:

- NBvP Vrouwen van nu Overijssel.
Opgericht in 1930 is de huidige doelstelling: een organisatie van vrouwen met hart voor de leefomgeving in plattelands- en stedelijke gebieden, die elkaar willen ontmoeten, die hun creativiteit willen ontplooiën, die aan hun persoonlijke ontwikkeling willen werken en die willen participeren in hedendaagse maatschappelijke ontwikkelingen.
- Nederlandse Vereniging van Huisvrouwen (NVVH).
In 1912 opgericht en stelt zich ten doel: het behartigen van de belangen van de vrouw, het bevorderen van de emancipatie van haar leden door activiteiten op het gebied van vorming, ontwikkeling en creativiteit, het stimuleren van het verantwoordelijkheidsgevoel van de vrouw als lid van de samenleving, het opkomen van de belangen van de consument o.a. door het voeren van een eigen keurmerk.

Provinciale werkgroepen van bovengenoemde twee organisaties kiezen jaarlijks, in samenwerking met de Provinciale Bibliotheekcentrales van Groningen, Drenthe en Overijssel, vier literaire romans uit die als pakket met korting kunnen worden gekocht en vervolgens in het navolgend seizoen met elkaar worden gelezen en besproken. Er worden documentatiemappen samengesteld die tegen geringe kosten kunnen worden besteld.

- Passage. Christelijk-maatschappelijke vrouwenbeweging.
Ontstaan per 1 januari 1999 uit een fusie tussen CPB, Christelijke Plattelandsvrouwenbond en NCVB, Nederlandse Christenvrouwenbond. "Voor vrouwen met hart voor de samenleving, oog voor hun naaste en gevoel voor cultuur".
Toegankelijk voor alle vrouwen, ongeacht geloofsovertuiging.
Er is landelijk een leeskringproject ontwikkeld: Boekentaal Mondiaal. Het gezamenlijk lezen en bespreken van westerse en niet-westerse literatuur staat daarbij centraal, vooral allochtone vrouwen worden gestimuleerd mee te doen.
- Katholiek Vrouwen Gilde (KVG).
Opgericht in 1913 met als doelstelling: geïnspireerd door het Evangelie een bijdrage leveren aan de ontplooiing en ontwikkeling van de vrouw, zowel wat betreft haar persoonlijk leven als met betrekking tot haar plaats in gezin, kerk en samenleving. Er worden op dit moment initiatieven ontwikkeld om leeskringen op te zetten.
- Overige organisaties van waaruit leeskringen zijn ontstaan: bibliotheken, Protestants Christelijke Ouderen Bond (PCOB), kerken, studiecentra Open Universiteit, instellingen voor basiseducatie, Volksuniversiteiten, middelbare scholen, Stichtingen Welzijn Ouderen, Innerwheerl.

Ongebonden leeskringen

Deze leeskringen zijn niet aangesloten bij een organisatie. Ze bestaan in alle variëteiten, meestal opgericht op initiatief van één persoon. In tegenstelling tot de institutionele leeskringen opereren ze zelfstandig.

Aantal leeskringen

Hoe groot het aantal leeskringen in Overijssel is, is niet met zekerheid te zeggen. Bij de Overijsselse Bibliotheek Dienst zijn zo'n 230 namen van leeskringen bekend. Een groot deel daarvan maken gebruik van de leeskringcollectie van de OBD. Maar daarbuiten functioneren ongetwijfeld nog vele andere leeskringen, die bijvoorbeeld hun boeken zelf kopen.

Samenstelling leeskringen

In principe kan iedereen deelnemen aan een leeskring. Uit onderzoek komt naar voren dat de meeste leden tussen de veertig en zeventig jaar zijn. Het zijn vooral vrouwen die in groepsverband lezen. Op zich is dat niet zo verwonderlijk omdat uit landelijk onderzoek naar het leesgedrag van de Nederlander is gebleken, dat literatuur het meest gelezen wordt door vrouwen boven de veertig jaar.

Boekenkeuze

Bij de meeste leeskringen gaat de voorkeur uit naar moderne Nederlandse en vertaalde literatuur. Veel leeskringen kiezen ook jaarlijks een titel uit de klassieke literatuur of een gedichtenbundel. Het project "Boekentaal Mondiaal" van Passage bevat vooral romans over de verschillende culturen.

3 Het oprichten van een leeskring

Waarom een leeskring?

De leeskringen in de huidige vorm zijn ontstaan in de jaren zestig, als eerste bij de Nederlandse Bond van Plattelandsvrouwen in Drenthe. Men had behoefte aan meer kennis over de eigentijdse literaire stromingen om gesprekspartner te kunnen blijven van de kinderen die op de middelbare school boeken van de literatuurlijst moesten lezen.

Een andere overweging was om vrouwen de mogelijkheid te bieden zich met elkaar te oriënteren op maatschappelijke thema's.

De motieven om in een leeskring te gaan lezen zijn niet voor iedereen gelijk.

De volgende redenen kunnen voor iemand aanleiding zijn om in een leeskring te gaan lezen:

Sociale contacten

De behoefte om met vrienden, kennissen of andere bekenden met enige regelmaat bij elkaar te komen. Men kan ook behoefte hebben aan nieuwe contacten, bijvoorbeeld na een verhuizing. Boeken zijn dan een goed aanknopingspunt en een dankbaar onderwerp van gesprek.

Educatie

Het op peil houden of weer op peil brengen van de kennis van de literatuur kan een reden zijn om in een leeskring te lezen. Naast het lezen van boeken is ook een analyse en verdieping in de achtergronden een belangrijk motief. Vaak stimuleren deelnemers elkaar om ook eens een boek te lezen waaraan men zelf niet snel zou beginnen, zoals klassiekers, of gedichten.

Ervaring en inzicht uitwisselen

Met gelijkgestemden van gedachten wisselen over de inhoud van een boek.

Men kan aan de hand van het boek discussiëren over literatuur, politiek, filosofie, en alles wat maar ter sprake komt. Vooral maatschappelijke vraagstukken kunnen onderwerp van gesprek zijn, omdat veel boeken in leeskringcollecties daarop geselecteerd zijn.

Ongeacht wie het initiatief neemt voor het oprichten van een leeskring: de bibliothecaris, een docent, een lezer, voordat het eerste boek besproken kan worden moet een aantal praktische zaken worden geregeld. Hoe kunnen we belangstellenden benaderen? Hoeveel deelnemers zijn er nodig om te starten? Is er een gespreksleider? In dit hoofdstuk bieden we antwoord op deze en andere veel gestelde vragen.

Vorbereiding

Voordat het plan tot oprichten van een leeskring tot uitvoering wordt gebracht, moet een aantal zaken helder zijn. De initiatiefnemer zal zijn gedachten moeten laten gaan over de samenstelling van de groep, het (lees)niveau van de deelnemers en de eisen waaraan de leeskringleider moet voldoen. Daarbij spelen overwegingen een rol zoals: leeftijd van de deelnemers, leesinteresse en -ervaring, een literaire benadering of een avondje praten met een boek als aanleiding, enz.

Van het antwoord hierop hangt mede de wijze van werven van nieuwe leden af.

Praktische zaken

Aantal deelnemers

Er zijn tal van leeskringen die goed functioneren met vijf of zes deelnemers, dat is wel het minimum. Om ieders inbreng tot zijn recht te laten komen ligt de absolute grens bij twaalf deelnemers. Uit praktische overwegingen gaat men vaak uit van maximaal tien personen, omdat de leeskringcollectie van de OBD bestaat uit tien exemplaren per titel.

Werven deelnemers

Er zijn verschillende manieren om deelnemers te werven. Als de initiatiefnemer lid is van één van de genoemde vrouwenorganisaties is het werven van deelnemers eenvoudig, bijvoorbeeld via een vijf-minuten praatje op een afdelingsbijeenkomst. Om mee te kunnen doen met een bestaande leeskring vanuit deze organisaties hoeft men niet altijd lid te worden van de organisatie.

Gaat het om het oprichten van een ongebonden leeskring, dan kan men een oproep plaatsen in de bibliotheek, de boekhandel, educatieve centra, de volksuniversiteit en andere instellingen waar mensen komen die mogelijk geïnteresseerd zijn in lezen.

Ook het plaatsen van een oproep in het lokale huis-aan-huisblad kan deelnemers opleveren, is in de praktijk gebleken.

Leeskringleider

- Iemand van buiten de leeskring.

De initiatiefnemer kan, als duidelijk is wie de deelnemers zijn en wat hun verwachtingen zijn, een leeskringleider aantrekken. Het moet duidelijk zijn wat voor iemand er nodig is. Moet de leider letterkunde hebben gestudeerd of is dat niet nodig? Is een bibliothecaris met ervaring geschikt? Moet het een ouder of juist een jonger iemand zijn? Daarnaast is natuurlijk de ervaring in gespreksleiding heel belangrijk. Hij moet

erop toezien dat iedere deelnemer tot zijn recht kan komen, hij moet dus sociaalvaardig zijn. Maar vooral moet hij een enthousiaste lezer zijn. Dat werkt aanstekelijk en stimulerend. Werven kan o.a. via een middelbare school waar een docent Nederlands benaderd kan worden.

- Één van de leden.
Er kan ook voor gekozen worden dat een ervaren lid van de leeskring als vaste leeskringleider optreedt. Een andere mogelijkheid is, de leden bij toerbeurt het boek te laten inleiden. Dat gebeurt dan niet op de eerste plaats vanwege deskundigheid, maar juist als leerproces.

Frequentie bijeenkomsten

Het aantal keren dat een leeskring bij elkaar komt kan variëren. Hierbij speelt het leestempo van de deelnemers een belangrijke rol. Ook de hoeveelheid tijd die een leider nodig heeft voor de voorbereiding speelt hierbij een rol. Meestal komt men om de vier of zes weken bij elkaar, behalve in de zomermaanden in verband met vakanties. Dat betekent dat de meeste leeskringen zes tot acht keer per leesseizoen bij elkaar komen. Ook het tijdstip waarop de leeskring bij elkaar komt verschilt. Wanneer men geen baan buitenshuis heeft, zal men meestal de voorkeur geven aan overdag; voor anderen is alleen een avondbijeenkomst mogelijk. Verder is het aan te raden de duur van de bijeenkomst vooraf te bepalen. Het meest gangbare is de duur van twee tot tweeënehalf uur.

Locatie

Meestal wordt gekozen tussen twee mogelijkheden:

- in de bibliotheek; organisatorisch is dit niet altijd mogelijk.
- thuis; de leden ontvangen om de beurt de rest van het gezelschap; kosten die daaraan zijn verbonden worden zodoende in gelijke mate verdeeld.

Gezien de concentratie die het voorzitten van een bijeenkomst vergt, is het niet verstandig het gastheer- of gastvrouwerschap te combineren met het voorzitterschap van de bijeenkomst.

Boekenkeuze

Bepalend voor het succes van een leeskring is de boekenkeuze. Deze kan op een aantal manieren tot stand komen:

1. Bij de institutionele leeskringen wordt de keuze centraal gemaakt; afhankelijk van de organisatie leest men vier of vijf titels per jaar.
2. De ongebonden leeskringen maken zelf die keuze. Deze keuze kan op een aantal manieren tot stand komen:
 - De leden kiezen in onderling overleg of om de beurt een titel.
 - Men sluit zich aan bij de titelkeuze die door de leider wordt voorgesteld.
 - Er wordt niet vooruit gepland, maar per bijeenkomst wordt het volgende boek gekozen.

Er kan zo steeds op de actualiteit worden ingespeeld, maar voor kringen die hun boeken betrekken van de leeskringcollectie van de OBd is dat niet de aangewezen manier van werken. Daar is vooraf reserveren noodzakelijk.

Exemplaren

Hoe komen leden van leeskringen in dezelfde periode aan een exemplaar van het te bespreken boek? Bij de leeskringen waar de leden zelf de boeken kopen, is er uiteraard geen probleem.

De leeskringen van de NBvP Vrouwen van nu Overijssel en van de NVVH hebben de mogelijkheid om tegen gereduceerde prijs de vier gekozen titels en de daarbij behorende documentatie aan te schaffen.

Voor de leeskringen die er de voorkeur aan geven de boeken te huren heeft de Overijsselse Bibliotheek Dienst een leeskringcollectie opgebouwd van ruim tweehonderdvijftig romans en vijftientwintig gedichtenbundels. Voor verdere informatie zie hoofdstuk vier.

Financiën

Het is moeilijk om precies aan te geven hoe hoog de kosten zijn die gemaakt moeten worden om een leeskring te laten draaien. Komt men bij toerbeurt thuis bij elkaar of bijvoorbeeld in de bibliotheek?

In het laatste geval zal er een vergoeding worden gevraagd voor de huur en voor koffie en thee.

Is er een leeskringleider van buiten of doet men dat zelf? Worden de boeken gekocht of geleend?

Hoe hoog is het leengeld? Worden er voor elke deelnemer kopieën gemaakt van de documentatie?

4. Het Leiden van een Leeskring

Dit hoofdstuk is speciaal bedoeld voor de gespreksleider, maar kan ook interessant zijn voor:

- leden van een leeskring. Hoe meer kennis zij hebben over wat belangrijk is in een groep en hoe een boek te analyseren, des te beter hun inbreng kan zijn.
- bibliothecarissen die niet zelf een leeskring leiden. De bibliothecaris kan leeskringen beter van dienst zijn als hij weet hoe hun werkwijze is.

De voorbereidende fase wat betreft de praktische zaken is afgesloten; de leeskring heeft genoeg deelnemers, er is een geschikte ruimte beschikbaar en eventueel een gespreksleider aangezocht.

In dit hoofdstuk wordt een aantal richtlijnen gegeven voor het bespreken van proza en poëzie. Vervolgens wordt een aantal tips gegeven voor andere activiteiten rondom lezen.

Eerste bijeenkomst

De deelnemers stellen zich aan elkaar voor, waarna over de volgende punten een beslissing moet worden genomen:

- hoeveel keer per seizoen komt de groep bij elkaar, dus hoeveel boeken worden er besproken;
- als er geen gespreksleider van buiten is aangezocht: wordt er bij toerbeurt een boek besproken of heeft men liever een vaste begeleider uit de groep;
- welke boeken worden er gekozen; zijn daar ook dichtbundels bij;
- wie maakt de boekenkeuze: de begeleider of gezamenlijk;
- worden de boeken gekocht, aangevraagd bij de bibliotheek of gehuurd uit de leeskringcollectie van de Overijsselse Bibliotheek Dienst;
- wie haalt de boeken op bij de bibliotheek;
- hoe worden de kosten verdeeld en wie beheert de financiën;
- op welke data komt de groep bij elkaar.

De deelnemers zullen verschillende verwachtingen en wensen hebben. De eerste bijeenkomst is een goede gelegenheid om zich hierover uit te spreken.

Richtlijnen bij de boekbespreking

Een rondje vooraf.

De leider kan het gesprek starten met een rondje vooraf. Daarin geven de deelnemers in een paar zinnen hun eerste oordeel, zonder verder op de inhoud in te gaan. Ze vertellen bijvoorbeeld of ze het boek met plezier gelezen hebben of niet, wat hen vooral is opgevallen en of het hen geraakt of ontroerd heeft.

Uiterlijk van het boek

Wat valt op aan de omslag? Is het boek prettig leesbaar? Hoe komt dat? (kleine/grote letter, bladspiegel etc.) Is de flaptekst uitnodigend en klopt het wat er staat? Staan er illustraties in?

Achtergrondinformatie auteur

In welke tijd/plaats/omstandigheden is de auteur geboren. Informatie over jeugd en opleiding. Hoe en wanneer is de interesse in schrijven ontstaan. Overig werk van de auteur kort bij de bespreking betrekken. Vaak wordt dit na afloop van de bespreking gedaan.

Inhoud

Het verloop van het verhaal moet duidelijk zijn. Er mogen geen vragen blijven bestaan over wat er daarin precies is gebeurd. Als de schrijver dingen open laat of suggereert, moet de leider ook juist op die passages ingaan. Wezenlijk is of de schrijver zijn bedoelingen heeft weten over te brengen en het is zinvol om daar met de groep over te praten.

Personages

Beschrijven van de hoofdfiguren; zijn ze levensecht; wat is hun karakterstructuur, welke ontwikkeling maken ze door. Welk personage heeft iedere deelnemer het meest aangesproken.

Ruimte

Waar speelt het verhaal zich af? Waarom juist daar? Had het zich ook ergens anders kunnen afspelen zonder dat het verhaal daardoor zou veranderen?

Tijd

In welk jaar/periode speelt het verhaal zich af? Zijn er bijzonderheden over deze tijd te vermelden? Is het verhaal chronologisch verteld? Wordt er teruggekeken (flash-back) of vooruitgezien (flash-forward)? Waarom is dat zo? Wat betekent dat voor de spanning in het boek?

Vertelperspectief

Wie vertelt het verhaal?

- Ik- perspectief. Een ik-figuur zet de belevenissen uiteen, en geeft hier regelmatig commentaar op.
- Vertellers-perspectief. Er is één duidelijke verteller die het verhaal vertelt vanuit zijn gezichtspunt: de alleswetende verteller.
- Personele perspectief. Het zicht van de lezer blijft beperkt tot wat één romanfiguur denkt, voelt, droomt en hoort.

Compositie

- Titel en motto. Wat is de betekenis en/of waarnaar verwijzen ze?
- Indeling roman. Is de tekst in hoofdstukken ingedeeld. Heeft dit een bepaalde betekenis?
- Open of gesloten einde. Blijft de lezer in het onzekere over de afloop van de gebeurtenissen. Is er sprake van een aanwijsbare climax in de roman?

Stijl

- Taalgebruik (modern, ouderwets, korte/ lange zinnen, humoristisch, lyrisch, zakelijk)
- Veel/weinig beschrijvingen
- Veel/weinig monologen of dialogen

Motieven

Aspecten die steeds terugkeren in een roman en daardoor een extra betekenis krijgen en vaak leiden naar het centrale thema.

Thema

Wat de auteur op de lezer heeft willen overbrengen, de boodschap. Hij heeft immers een bedoeling met het verhaal dat hij vertelt. Veel romans kennen meerdere thema's.

Genre/stroming

Klassiek, modern, streekroman, verhalen, brieven, dagboek etc.

Ook kan worden aangegeven tot welke literaire stroming de auteur en zijn werk behoren.

Overige bespreekpunten

De hiervoor genoemde punten zijn misschien wel de belangrijkste, maar zeker niet de enige. Ook de spanningsopbouw is een aspect dat bij veel romans besproken kan worden. Hoe heeft de schrijver dat in dit geval aangepakt?

In de leeskring zal er veel aandacht zijn voor de persoonlijke verwerking. Het gaat om vragen als: waardoor treft of ontroert het boek je? Welke sfeer roept het boek bij je op? Zette het je aan het denken? Voelde je je aangesproken?

Opinieronde

Rondje waarin iedere deelnemer kan reageren op de gelezen en besproken roman.

Deze ronde kan dienen als uitgangspunt voor een slotdiscussie.

Poëzie

Bij het lezen en bespreken van gedichten is een groot deel van de richtlijnen die bij het bespreken van proza zijn gegeven ook bruikbaar. Daarnaast kan aandacht besteed worden aan typische poëzie-aspecten zoals rijmschema, ritme, klankrijm, strofen enz.

In de volgende boeken wordt een inleiding gegeven tot de interpretatie van gedichten:

- Kruithof, J.; De bewoonde wereld; inleiding tot de interpretatie van gedichten
- Drop, W. en J.W. Steenbeek; Indringend lezen 1; "Closereading" van poëzie

Woordkeus, zinsbouw, metaforen en symboliek komen in deze inleiding uitgebreid aan bod. Verder wordt een aantal gedichten van Nederlandse dichters in deze boekjes geanalyseerd. Helaas zijn deze titels niet meer leverbaar, maar ze zijn wel via de bibliotheek aan te vragen bij de Overijsselse Bibliotheek Dienst.

Veel mensen denken dat het lezen en begrijpen van gedichten moeilijk en saai is. Maar het bespreken van poëzie kan net zo leuk zijn en hoeft zeker niet moeilijker zijn dan het analyseren van proza. Belangrijk is dat begonnen wordt met eenvoudige, goed toegankelijke gedichten, zodat het enthousiasme niet getemperd wordt. Als hier ervaring mee is opgedaan, kunnen later moeilijker gedichten aan de orde komen.

Maar wat is nu een eenvoudig gedicht? Bestaat zo'n gedicht?

Natuurlijk hangt veel van de persoonlijke smaak af. Hieronder volgt een lijstje met namen van dichters die in het algemeen als toegankelijk worden beschouwd.

Boudewijn Büch	Jean Paul Rawie
Anneke Göbel	Jan Willem Schulte Nordholt
Gerrit Komrij	Willem Wilmink
Rutger Kopland	Joost Zwagerman

Een hele bijeenkomst praten over gedichten kan in het begin wel wat veel van het goede zijn. Misschien is het beter om met één gedicht te beginnen. Dit kan gekoppeld worden aan de bespreking van een roman van een bepaalde auteur. Op die manier hoeft de analyse van het gedicht ook niet meteen tot op het bot te gaan. De leider kan een passend gedicht uitzoeken en voor iedereen kopiëren. Het gedicht kan worden voorgelezen en vervolgens worden besproken. Geef hierbij wat uitleg, maar laat de betekenis van het gedicht bepalen door de deelnemers.

Hier volgen enkele voorbeelden:

- Na het bespreken van "Een kleine blonde dood" van Boudewijn Büch de bijeenkomst afsluiten met een gedicht van deze auteur.
- Of na "Over de bergen" van Gerrit Komrij een gedicht van deze schrijver behandelen.
- Ook een bijeenkomst over een roman van Joost Zwagerman kan worden beëindigd met één van zijn gedichten.

Natuurlijk kan ook gekozen worden voor een gedicht dat thematisch aansluit op een gelezen roman. Bijvoorbeeld: na het lezen van "Tijd gerekt" van Elisabeth Keesing (over een vader en zijn zes dochters) het gedicht "Vertrek van dochters" van Rutger Kopland aanbieden.

De verzamelbundel "De Nederlandse poëzie van de 19e en 20ste eeuw in 1000 en enige gedichten" van Gerrit Komrij bevat meer dan 1000 gedichten van nagenoeg alle Nederlandse dichters.

Het gesprek leiden

Daaronder verstaan we het woord geven en terugnemen, non-verbale signalen opvangen en interpreteren, samenvatten en afronden, de eigen strategie in het hoofd houden maar ook flexibel zijn. De gespreksleider houdt de tijd in de gaten, zorgt dat ieder zich op zijn gemak voelt en grijpt in wanneer het gesprek een ongewenste kant op gaat.

Het werkt het prettigst als de groep in een kring rond een tafel zit en men zijn spullen voor zich neer kan leggen.

Gang van zaken tijdens het gesprek

Het is natuurlijk mogelijk het rijtje af te gaan en iedere deelnemer het woord te geven.

Dynamischer is het wanneer de ene deelnemer toelichting vraagt aan de ander. "Waarom vind je dat?" De leider laat het gesprek zoveel mogelijk op zijn beloop, maar let goed op de reacties bij de toehoorders. Hij kan mensen vragen te reageren.

De gespreksleider blijft dus zelf op de achtergrond, stelt vragen, geeft richting aan, suggereert, brengt het denken verder, maar geeft zelf geen antwoorden.

Samenvatten van de discussie kan wel heel zinvol zijn.

Non-verbale signalen

Non-verbale signalen zijn alle uitingen die niet met woorden kenbaar worden gemaakt, dus de lichaamstaal. Vaak drukken ze even sterk als woorden bepaalde gevoelens uit. De leeskringleider moet zich erop trainen deze signalen op te vangen. Als mensen er bijvoorbeeld verveeld bij zitten, naar buiten kijken of met anderen een gesprek beginnen moet de leider proberen hen weer bij de discussie te betrekken.

Zijpaden

In de praktijk ziet men vaak dat er discussies buiten het boek ontstaan. Dat gebeurt vooral wanneer onderwerpen aan de orde zijn waarmee deelnemers zelf ervaring hebben, of waarbij zij zich sterk betrokken voelen. Geef ze enige ruimte, maar breng ze dan terug naar het boek. Juist dan is het nuttig dat de leeskringleider tijdens het voorbereidend werk passages heeft genoteerd die ter zake zijn. Door steeds terug te grijpen op citaten, brengt hij de deelnemers telkens weer terug bij het boek.

Samenvattend:

Leiding weten te geven zonder zich op te dringen, goed kunnen luisteren, een vlotte presentatie en het vermogen om sfeer te scheppen worden tot de belangrijkste capaciteiten van een gespreksleider gerekend.

Tips

- Ga na welke auteur een lezing in de omgeving geeft. Het kan heel verhelderend en stimulerend zijn om met de leeskring samen zo'n lezing bij te wonen.
- Vooraf met elkaar een hapje eten maakt de avond compleet!
- Bekijk gezamenlijk de verfilming of toneelbewerking van een besproken roman.
- Maak eens een literair uitstapje. In het Nederlands Letterkundig museum maar ook in vele andere musea zijn literaire exposities te vinden.
- Bij verschillende VVV's is informatie verkrijgbaar over literaire fietstochten en stadswandelingen.
- Gedichten zijn niet alleen om te lezen maar ook om te horen. Laat eens een CD of geluidscassette horen waarop de auteur zelf of een acteur gedichten voordraagt.

5. Ondersteuning van de Overijsselse Bibliotheek Dienst

De Overijsselse Bibliotheek Dienst verleent diensten aan leeskringen van de Nederlandse Vereniging van Huisvrouwen (NVVH), de NBvP Vrouwen van nu Overijssel, Passage en aan ongebonden leeskringen die niet aan een organisatie verbonden zijn.

De OBD doet dit op de eerste plaats door middel van het beschikbaar stellen van een leeskringcollectie. In dit hoofdstuk wordt de doelstelling en de werkwijze van deze collectie uit de doeken gedaan.

De leeskringcollectie

Het doel van de leeskringcollectie is de leeskringen in staat te stellen meerdere exemplaren van een titel te huren zodat de leden van een leeskring tegelijk dezelfde titel kunnen lezen. De titels zijn geselecteerd op hun geschiktheid om te lezen in een leeskring. Het hebben van literaire kwaliteit is niet voldoende; de keuze van het onderwerp en de manier waarop dat in het boek aan de orde komt moeten voldoende gespreksstof bieden. De collectie is tevens opgebouwd ter ondersteuning van de bibliotheken, die de aanvragen van de leeskringen kunnen doorsluizen naar de Overijsselse Bibliotheek Dienst.

De collectie bestaat uit ruim tweehonderdvijftig romans en vijftientwintig dichtbundels; van elke romantitel zijn tien exemplaren aanwezig, van de dichtbundels vier exemplaren.

Alle titels zijn opgenomen in de catalogus Leeswijzer, die gratis verspreid wordt onder alle leeskringen en bibliotheken.

Om de collectie actueel te houden wordt de jaarlijkse titelkeuze van de NVVH/NBvP en van Passage standaard aangeschaft; daarnaast wordt een keuze gemaakt uit dat jaar verschenen titels en uit de zgn. "klassiekers" die men nog steeds graag leest.

Spelregels voor het lenen van boeken

Aanvragen en reserveren

Elke leeskring heeft een contactpersoon die verantwoordelijk is voor het geleende materiaal.

De boeken worden op naam van de contactpersoon uitgeleend. Bij wisseling van de contactpersoon dient dat zo spoedig mogelijk, liefst schriftelijk, doorgegeven te worden aan de coördinator leeskringen van de OBD.

Boeken kunnen schriftelijk worden aangevraagd via het reserveringsformulier achter in de map. Hierop dient vermeld te worden:

- naam en adres van de leeskring
- de gewenste titels
- het aantal exemplaren
- de data van de boekbesprekingen
- eventueel een videofilm

Dit formulier dient minimaal vier weken vóór de eerste verzenddatum van de boeken bij de OBD binnen te zijn. Reserveren kan voor het hele seizoen, minimaal vijf exemplaren per titel. Het is raadzaam om naast de gewenste titels ook alternatieve (tweede keus) titels op te geven. Dit is van belang als een titel van de eerste keus al gereserveerd is door een andere leeskring.

De aanvragen worden in volgorde van binnenkomst behandeld.

De reserveringen worden schriftelijk bevestigd; op dit bevestigingsformulier staan de data vermeld waarop de boekentas in de plaatselijke bibliotheek opgehaald kan worden en wanneer deze weer moet worden ingeleverd. Een leeskring kan elke maand van het jaar starten, maar de voorkeur gaat uit naar een leesseizoen dat gelijk loopt met het schooljaar, dus van augustus tot juli. Het versturen van de rekeningen in het voorjaar sluit hier op aan.

Achtergrondmateriaal

Bij elke gehuurde titel wordt gratis een documentatie- of recensiemap meegestuurd; deze dient met de boeken weer mee teruggestuurd te worden.

In de Leeswijzer is bij elke titel aangegeven welke map er beschikbaar is. In de documentatiemap wordt informatie over de schrijver gegeven; de inhoud van het boek komt aan de orde, en vervolgens wordt het boek geanalyseerd naar structuur, tijd, ruimte, stijl, motieven en thema's.

Voor meer informatie over een boek of een schrijver kan men terecht in de openbare bibliotheek.

Bijvoorbeeld:

- Documentatiemappen auteurs en illustratoren van jeugdboeken
- Documentatiemappen jeugdlectuur in thema's
- Documentatiemappen populaire auteurs
- Literaire knipselkrant (geeft een keuze aan artikelen en recensies van Nederlandstalige literaire werken)
- FictieRom - online databanken zoals: uittrekselbank
- Literom

Uitleentermijn en prijs

De uitleentermijn is vier weken. Het heen- en retourzenden valt buiten de uitleentermijn.

Aan de hand van de op het reserveringsformulier vermelde data van de boekbesprekingen wordt de uitleentermijn vastgesteld. Deze data worden op de boekentas vermeld.

De uitleenvergoeding bedraagt € 1,35 exclusief 6% BTW per exemplaar en € 2,50 exclusief 6% BTW per videofilm; jaarlijks wordt een prijsindexering toegepast.

Aan het eind van het leesseizoen (april - mei) ontvangt de contactpersoon van de leeskring de rekening.

Afhalen en retourneren

De OBD verzendt de boeken naar de plaatselijke bibliotheek, waar ze kunnen worden opgehaald en teruggebracht. De boeken worden door de OBD uitgeleend op naam van de contactpersoon van de leeskring. De boeken worden niet opnieuw door de plaatselijke bibliotheek uitgeleend. De boekentas dient compleet met alle boeken en de documentatiemap weer via de plaatselijke bibliotheek teruggestuurd te worden naar de OBD.

Men wordt verzocht zich stipt te houden aan de datum waarop de boekentas moet worden ingeleverd. Te laat terugsturen levert grote problemen op voor de volgende leeskring.

Voor een niet teruggestuurd boek wordt de boekhandelsprijs in rekening gebracht; voor een informatiemap € 5,--.

Literaturopgave

Drewes, I.

Lezen en leesclubs Gids voor het vormen en leiden van een leesclub.

Pearson Lifestyle. Amsterdam, 2006

- Gool, J. van, F. Hockx en D. Welsink
Handleiding voor leeskringen
Nederlands Bibliotheek en Lektuur Centrum, Den Haag, 1992
- Gool, J. van en J. van Hulle
Praktijkboek voor leeskringen
NBLC/Dauidsfonds/Clauwaert, 1997
- Kruithof, J.
De bewoonde wereld. Inleiding tot de interpretatie van gedichten.
Wolters Noordhoff NV, Groningen, 1972 (niet meer te koop, wel te leen bij de OBD)
- Handleiding leesclubs
Provinciale Bibliotheek Centrale voor Noord-Brabant, 1994

6. Vrouwenorganisaties met leeskringen

NBvP Vrouwen van nu Overijssel
Postbus 90652
2509 LR Den Haag
Tel. 070 3244429
Voor Overijssel:
Postbus 30202
8003 CE Zwolle

Centraal Bureau Nederlandse Vereniging van Huisvrouwen
Koningin Wilhelminalaan 21
3818 HN Amersfoort
Tel. 0334 228225

Landelijk Bureau Passage
Postbus 2164
3800 CD Amersfoort
Tel. 033 4220730

Nuttige adressen

Onderstaande organisaties organiseren activiteiten die met boeken, taal en literatuur te maken hebben, zoals lezingen over boeken en schrijvers, schrijversavonden, tentoonstellingen, cursussen enz.

Overijsselse Bibliotheek Dienst
Van Alphenstraat 11
7442 TW Nijverdal
Tel. 0548 634444

Stichting Kunst & Cultuur Overijssel
Postbus 1229
8001 BE Zwolle
Tel. 038 4225030

Stichting IJsselacademie
Molenstraat 28a
8261 JW Kampen
Tel. 038 3315235
Richt zich op natuur en cultuur van de IJssel-Vechtdelta en aangrenzende regio's.

Stichting Van Deirse Instituut/Twentse Academie voor Streekcultuur
Het Elderinkshuis
De Klomp 35
7511 DG Enschede
Tel. 053 4334577

Stichting Literaire Activiteiten Almelo
p/a Bibliotheek Almelo
Het Bakken 3
7607 AA Almelo
Tel. 0546 822005

Openbare Bibliotheek Deventer
Brink 70
7411 BW Deventer
Tel. 0570 675700

Muzisch Café Enschede
Tel. 053 4301887
Bezoekadres: theatercafé Twentse Schouwburg Enschede

Stichting Literaire Manifestaties Enschede
p/a Openbare Bibliotheek Enschede

Pijpenstraat 15
7511 GM Enschede
Tel. 053 4804804

Stichting Culturele Activiteiten Hasselt
Dr. v.d. Vechtlaan 34
8061 HK Hasselt
Tel. 038 4771716

ZINiN bibliotheek
Willem Alexanderstraat 7
7442 MA Nijverdal
Tel. 0548 613342

Stichting Schrijversfestival Steenwijk e.o.
p/a Openbare bibliotheek Steenwijk
N. ter Maethstraat 2
8331 KM Steenwijk
Tel. 0521 510590
Literaire activiteiten in Steenwijk, Brederwiede, Vledder, Meppel, IJsselham

Literaire Activiteiten Zwolle
Brederostraat 37
8023 AN Zwolle
Tel. 038 4535090

Letterkundig Museum
Prins Willem-Alexanderhof 5
2595 BE Den Haag

Internetadressen

Niet alleen via boeken, informatiemappen en CD-Roms is informatie te verkrijgen over boeken, schrijvers en onderwerpen, ook Internet biedt vele mogelijkheden.
Een aantal interessante sites om thuis of in de bibliotheek eens te bekijken:

www.obd.nl

Dienst en Product.
Leeskring

www.letteren.nl

Nederlandse literatuur: nieuws, schrijven en taal. Lezen, kleine letteren (wat is wel of niet literatuur), tijdschriften. De site geeft goede doorklikmogelijkheden naar derden, hierbij o.a. Het Letterkundig Museum, evenementen en variaties, literatuur in dialecten en verwante talen.

www.biblioweb.nl/auteurs

Hierop o.a. Litterair: auteursportretten op alfabet.
Wereldboeken; vertalingen in het Nederlands en/of geschreven door Literaire agenda, gedenk - en verjaardagen auteurs en evenementen.

www.lezen.nl

De site van de Stichting Lezen. Geeft veel informatie over leesbevordering. Onder andere leeslinks; maandagenda's; Nieuwsbrief Lees; Leesonderzoeken enz.

www.boekgrls.nl

Voor vrouwen die van lezen houden en over boeken willen discussiëren, een soort 'chat - programma'

www.boeknet.nl

De Nederlandse Internetboekhandel van de Stichting CPNB (Collectieve Propaganda voor het Nederlandse boek).
Geeft bijvoorbeeld fragmenten uit nieuwe boeken, uitgeverinformatie, alle leverbare boeken en CD-Roms.

www.boekenweb.com

Een echte Internetboekhandel, heeft als ondertitel: "De eerste virtuele boekenkast op het web".
Geeft veel tips met boekbesprekingen erbij.

www.schrijversnet.nl

Een trefpunt voor de Nederlandse literatuur. Het geeft korte en biografische informatie over schrijvers met citaat en portret. Signaleert goede boeken, films, muziek, beeldende kunst enz.

www.speurwerk.nl

Geeft cijfermateriaal over de Nederlandse boekenmarkt, recensies en besprekingen en andere boekenlinks.

www.boekbalie.nl/bb/

Gezamenlijke website van bibliotheek en boekhandel.

7. Spelregels

Aanvragen en reserveren

Elke leeskring heeft een contactpersoon die verantwoordelijk is voor het geleende materiaal. Bij wisseling van de contactpersoon dient u dit zo spoedig mogelijk door te geven aan de coördinator leeskringen van de OBD. (zie onder)

U kunt uw titels **schriftelijk** reserveren via het bestelformulier. Dit formulier dient minimaal 4 weken vóór de eerste verzenddatum van de boeken bij ons binnen te zijn. De formulieren kunt u rechtstreeks opsturen naar de OBD. We behandelen de aanvragen in volgorde van binnenkomst. U kunt de gewenste titels en data voor het hele seizoen reserveren, minimaal 5 exemplaren per titel. De reserveringen worden schriftelijk bevestigd. Telefonisch reserveren kan alleen in geval van **spoed**, op de daarvoor aangegeven omtenden. (zie onder) Het is raadzaam om naast de gewenste titels ook alternatieve (2e keus) titels op te geven. Dit is van belang in geval de titel van uw keuze al gereserveerd is door een andere leeskring. Van iedere titel zijn 8-10 exemplaren aanwezig.

In één oogopslag is met onderstaande symbolen aangegeven of er een documentatiemap, recensiemap of verfilming van het boek aanwezig is:

documentatiemap

recensiemap

verfilming op video of dvd

Grootletterboeken

Van een beperkt aantal titels kunt u ook één exemplaar in groteletterdruk reserveren, indien de titel op dat moment in ons magazijn aanwezig is.

Deze titels herkent u in de catalogus aan voor de titel.

Van een aantal titels zijn meerdere exemplaren in groteletterdruk aanwezig. Deze titels zijn bedoeld voor leeskringen in en rond zorgcentra.

Uitleentermijn en prijs

De uitleentermijn is vier weken. Het heen- en retourzenden valt buiten de uitleentermijn. U dient de datum waarop de boekbespreking is gepland op het reserveringsformulier te vermelden zodat wij de juiste data kunnen vaststellen.

Voor het lenen betaalt u een vergoeding van € 1,35 (+ 6% BTW) per boek. Voor een vidoefilm wordt er een bedrag gevraagd van € 2,50 (+ 6% BTW). Aan het eind van het seizoen brengen wij de geleende materialen bij de contactpersoon in rekening.

Bij niet terugsturen van de documentatiemap wordt € 5,- in rekening gebracht. U ontvangt de documentatie- of de recensiemap gratis bij de boeken. Wilt u de film lenen dan dient u dat aan te geven op het reserveringsformulier.

Afhalen en retourneren

De OBD verzendt de boeken naar de bibliotheek van uw keuze, waar ze kunnen worden opgehaald en teruggebracht.

Voor een goed verloop van onze planning is het noodzakelijk dat u zich houdt aan de **afgesproken uitleentermijn** en het pakket boeken met documentatie **compleet** bij uw plaatselijke bibliotheek inlevert. Dit voorkomt stagnatie voor volgende reserveringen.

Heeft u nog vragen?

Inlichtingen: Jeannette Hofman (0548) 634444

Inlichtingen over reserveringen: Willy Koerhuis (0548) 634444
maandag-, dinsdag- en donderdagochtend van 09.00-12.30 uur
Overijsselse Bibliotheek Dienst
Postbus 228
7440 AE Nijverdal

Een uitstapje naar de OBD

Maakt uw leeskring ook naar volle tevredenheid gebruik van de diensten van de OBD? Wilt u wel eens weten wat de OBD voor organisatie is en wat ze naast de ondersteuning aan leeskringen nog meer doen? U kunt met uw leeskring een bezoekje brengen aan de OBD. U wordt ontvangen met koffie en thee, daarna wordt iets verteld over de organisatie, hoe is deze ontstaan en wat is het voor bedrijf? Aansluitend lopen we door de enorme magazijnen. We sluiten af met koffie en thee en de mogelijkheid tot het stellen van vragen.

Heeft uw leeskring belangstelling voor een uitstapje naar de OBD dan kunt u contact opnemen met ondergetekende.

Kosten

€ 50,- (excl. 6% BTW) per rondleiding (max. 20 personen)

Plaats

Overijsselse Bibliotheek Dienst
Van Alphenstraat 11
7442 TW Nijverdal
tel.: 0548-634444

Aanmelden

U kunt zich aanmelden via het [Opgaveformulier Leeskringen](#) of telefonisch 0548-634409
mail: leez@obd.nl/leez@obd.nl

Betaling

Na de rondleiding ontvangt u een rekening.

Boekbesprekingen

(leeskringen aangesloten bij NBvP of NVvH zijn collectief aangemeld voor de boekbesprekingen zij hoeven zich niet opnieuw aan te melden)

In het leesseizoen 2006-2007 worden 4 boekbesprekingen georganiseerd. Onderstaande boeken worden besproken door Neerlandici:

S. Brijs	De engelenmaker	Bespreking door Klaartje Tanja op 12 oktober (2006) van 09.15 tot 11.55 uur Locatie: Overijssels Bibliotheek Dienst
N. Krauss	De geschiedenis van de liefde	Bespreking door Hilde van Veen op 7 december (2006) van 09.15 tot 11.55 uur Locatie: Overijssels Bibliotheek Dienst
L. Lander	Het bevel	Bespreking door Evelien Waegemans op 7 januari (2007) van 09.15 tot 11.55 uur Locatie: Overijssels Bibliotheek Dienst
K. van Woerden	Ultramarijn	Bespreking door Hedwig Uding op 22 februari (2007) van 09.15 tot 11.55 uur Locatie: Overijssels Bibliotheek Dienst

Tijd

De boekbesprekingen zijn op een dinsdag- of donderdagochtend. De boeken Brijs en Krauss worden in najaar 2006 besproken en de boeken Lander en Van Woerden in januari 2007. De exacte data van de boekbesprekingen zijn nog niet bekend. Leeskringen die zich opgeven voor de besprekingen krijgen schriftelijk bericht wanneer de boekbesprekingen plaatsvinden.

Plaats

Overijsselse Bibliotheek Dienst
Van Alphenstraat 11
7442 TW Nijverdal
tel.: 0548-634444

Kosten

€ 17,50 per leeskring, exclusief 6% BTW.
Maximaal 2 personen per leeskring kunnen naar de boekbesprekingen komen.

Aanmelden

U kunt zich aanmelden via het [Opgaveformulier Leeskringen](#) voor 22 september te retourneren naar de Overijsselse Bibliotheek Dienst t.a.v. mevr. J. Hofman, Antwoordnummer 221, 7440 VB Nijverdal. De aanmeldingen worden op volgorde van binnenkomst behandeld.

Betaling

Aan het eind van het kalenderjaar ontvangt u een rekening.

Annuleren

Annuleren is mogelijk tot één week voor de eerste boekbespreking. Daarna is het volledige bedrag verschuldigd.

Lezing over de grens tussen literatuur en lectuur

We lezen een boek en vormen ons er een mening over als het boek uit is. Boeide het verhaal ons, had het raakvlakken met onze eigen ideeën, konden we ons inleven in de hoofdpersoon? ... en bovenal, hebben we onze uren besteed aan het lezen van lectuur of was het een literair boek? Hoe breng je het verschil tussen lectuur en literatuur onder woorden? Waar ligt de grens tussen deze twee stromingen. Welke elementen in een tekst bepalen of het om lectuur of literatuur gaat? Meningeën lopen hierover uiteen en een scherp omlijnd kader is moeilijk te scheppen. Daarom valt er een hoop over te vertellen, bijvoorbeeld dat literatuur multi-interpretabel is en dat lectuur bevestigt en een beschrijving is van wat ons al bekend is. Klaarke Tanja houdt een beschouwing die ons denken over literatuur aanscherpt zonder regels op te leggen.

Plaats

Overijsselse Bibliotheek Dienst, Van Alphenstraat 11, 7442 TW Nijverdal

Datum en tijd

De oorspronkelijke datum van 20 oktober 2006 is niet doorgedaan vanwege ziekte. De nieuwe datum is vastgesteld op donderdag 25 januari (2007) van 09.30 tot 12.30.

Docent

Klaarke Tanja

Kosten

€ 16,- inclusief materiaal, koffie/thee

Aanmelden

U kunt zich aanmelden via het [Opgaveformulier Leeskringen](#) vóór 19 januari 2007 te retourneren t.a.v. mevr. J. Hofman, Antwoordnummer 221, 7440 VB Nijverdal.

Annuleren

Annuleren is mogelijk tot 22 september 2006. Daarna is het volledige cursusgeld verschuldigd.

Betaling

U wordt verzocht op het opgavenformulier uw bank- of gironummer te vermelden en uw handtekening te zetten. Hiermee machtigt u de OBD om éénmalig het verschuldigde bedrag van uw rekening af te schrijven. De afschrijving vindt plaats omstreeks 25 januari 2007.

Lezing over het thema oorlog en literatuur

Oorlog is altijd een inspirerende bron geweest voor proza en poëzie. Dat is zo geweest vanaf de Homerische verzen uit de Ilias en de Odyssee tot aan de gedichten uit de bundel De dag dat je brief kwam. Oorlog is verbonden met dood, liefde, afscheid en verlangen, de grootste thema's uit onze literatuur. Boeken als Het stenen bruidsbed en De aanslag, beide van Harry Mulisch zijn voorbeelden waarin de thematiek op indrukwekkende wijze is uitgewerkt. Maar ook kom je onder de indruk van de gedichten die in de loop van de tijd geschreven zijn over mensen in

oorlogstijd. Men vond ze soms op de muren van de gevangenkampen. 'Denk niet dat ik de doden wil vergeten....', zegt Peisistratos als hij de doden van de Trojaanse Oorlog beweent. Klaas Drenth voert ons via de literatuur langs historische strijdtoneelen en toont ons de diversiteit in uitwerking van het onderwerp oorlog.

Plaats

Overijsselse Bibliotheek Dienst, Van Alphenstraat 11, 7442 TW Nijverdal

Datum en tijd

Woensdagochtend 7 februari 2007 09.30 – 12.30

Docent

Klaas D. Drenth

Kosten

€ 16,- inclusief materiaal, koffie/thee

Aanmelden

U kunt zich aanmelden via het [Opgaveformulier Leeskringen](#) vóór 15 januari 2007. t.a.v. mevr. J. Hofman, Antwoordnummer 221, 7440 VB Nijverdal. Degene die geplaatst worden ontvangen een schriftelijke bevestiging.

Annuleren

Annuleren is mogelijk tot 15 januari 2007. Daarna is het volledige cursusgeld verschuldigd.

Betaling

U wordt verzocht op het opgavenformulier uw bank- of gironummer te vermelden en uw handtekening te zetten. Hiermee machtigt u de OBD om éénmalig het verschuldigde bedrag van uw rekening af te schrijven. De afschrijving vindt plaats omstreeks 7 februari 2007.

8. Titelkeuze seizoen 2007-2008

De OBD ondersteunt leeskringen in Overijssel op diverse manieren. Zo stelt de OBD de leeskringen in staat om meerdere exemplaren van een titel te huren, zodat de leden van een leeskring tegelijk dezelfde titel kunnen lezen. Elk jaar worden er titels uit de leeskring collectie gesaneerd en komen er nieuwe titels bij. Onderstaande titels zijn aangeschaft voor de leeskringcollectie.

Titelkeuze seizoen 2007-2008 NVVH en Vrouwen van Nu:

1. Bakker, G.	Boven is het stil
2. Koch, N.	Streken
3. Courtemanche, G.	Een mooie dood
4. Dubois, J.	Een Frans leven

Titelkeuze seizoen 2007-2008 Passage

Thema: Solidair of solitair

Map 10a

Krabbe, T.	Een goede dag voor de ezel
Scott Chessmann, H.	Niet meer mijn moeder
Ijmker, J.	Achtendertig nachten
Horn, S.	Ode aan de vreugde

Map 10b

Polak, C.H.	Salka
Rozier, G.	De verwachting
Brink, A.	De bidsprinkhaan

Overige titels (ongebonden leeskringen)

Baricco, A.	Dit verhaal
Boogaard, O. vd	Het verticale strand

Coetzee, J.M.	Langzame man
Desai, K.	De erfenis van het verlies
Dis. A. van	De wandelaar
Grunberg, A.	Tirza
Hart, M. 't	Het psalmenoproer
Hartog Jager, H. den	Maltus
Hollanda, F.B. de	De spookschrijver uit Rio
Jongstra, A.	De avonturen van Henri II Fix
Kertesz, I.	De samenzwering
Keulen, M. van	De laatste gasten
Lannoye, T.	Het derde huwelijk
Maanen, W. van	Heb lief en zie niet om
MacGregor, J.	Als niemand over opmerkelijke dingen spreekt
Moor, M. de	De kegelwerper
Saramago, J.	Het verzuim van de dood
Stevens, H.	Moederziel
Sukkar, R.	De schatkamer van Babylonië
Szerb, A.	Reis bij maanlicht
Threes, A.	De stille stad
Udink, B.	Allah & Eva
Valiulina	Didar en Faroek
Verhulst, D.	De helaasheid der dingen
Weijts, Chr.	Art. 285b